

Schriftelijke vragen van GroenLinks Brabant

Betreft: Opvang asielzoekers en huisvesting statushouders

's-Hertogenbosch, 8 februari 2016

Geacht College,

Opvang asielzoekers

De NOS berichtte deze week¹ dat de provincies er niet in zijn geslaagd de opvangplekken voor asielzoekers te regelen, zoals toegezegd in het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom van 27 november 2015. Vóór 1 februari 2016 zouden er 2.500 extra opvangplekken per provincie zijn gerealiseerd. Het totaal van 30.000 extra opvangplekken wordt bij lange na niet gehaald. Er zouden nu in totaal 14.740 plekken zijn gerealiseerd.

Niet één provincie haalt de doelstelling van 2.500 extra opvangplekken vóór 1 februari 2016. De NOS publiceerde onderstaand overzicht:

Provincie	Aantallen
Groningen	2400
Overijssel	2100
Drenthe	2000
Friesland	1800
Noord-Brabant	1570
Utrecht	1200
Gelderland	950
Noord-Holland	900
Zuid-Holland	720
Zeeland	600
Limburg	450
Flevoland	0

Uit het overzicht blijkt dat er in Noord-Brabant tot nu toe slechts 1570 extra plekken voor asielzoekers zijn gerealiseerd.

De NOS lichtte het overzicht verder als volgt toe:

Welke opvanglocaties zijn meegenomen in het overzicht?

In het bestuursakkoord dat in november is afgesloten is afgesproken dat het om extra opvanglocaties gaat, boven op bestaande afspraken tussen het COA en gemeenten. Daarom zijn alleen de locaties meegerekend waarover de afspraken kort voor of na november zijn gemaakt.

Ook is afgesproken dat de locaties minimaal een jaar geopend moeten zijn. Noodopvanglocaties die minder dan een jaar open gaan, zijn daarom niet meegerekend.

Volgens het akkoord moet van de locaties de "planvorming" gereed zijn. Niet in alle gevallen is de gemeenteraad al akkoord gegaan of is er al een concrete locatie gevonden. Als er deze maand over

¹ <http://nos.nl/artikel/2084229-waar-zijn-de-nieuwe-opvangplekken-voor-asielzoekers.html>

gesproken wordt in de gemeenteraad, is het plan toch meegerekend. Met name voor Noord-Brabant zou het aantal daardoor deze maand nog een stuk lager kunnen uitvallen.

Als de gemeenteraad nog niet van een locatie weet, maar de provincie al wel, is de komst van een azc zo onzeker dat het niet is meegerekend.

Huisvesting statushouders

De verwachting is dat er dit jaar minstens 60.000 asielzoekers naar Nederland komen. Tegelijkertijd stromen nog altijd te weinig statushouders vanuit de opvang door naar sociale huurwoningen. Ook sluiten dit jaar diverse tijdelijke noodopvanglocaties. Om de doorstroming te bevorderen is daarom in het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom afgesproken dat de Commissarissen van de Koning als Rijksheer regionale 'regietafels' organiseren. Aan deze tafels wordt binnen de regio gesproken over het ritme waarmee vergunning(status)houders naar de gemeenten komen, over regionale verevening en (nood)opvang. Wanneer gemeenten de taakstelling niet halen kan de provincie het interbestuurlijk toezicht in werking laten treden. Dat betekent concreet de inzet van het instrument 'indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing'. In dat geval zal de provincie of het Rijk het huisvesten van vergunninghouders namens en op kosten van de gemeente uitvoeren. Rijk en gemeenten hebben afgesproken een regeling te ontwerpen die eraan bijdraagt dat de taakstelling wordt gerealiseerd. In het verlengde daarvan worden (financiële) systeemproblemen geïntroduceerd. Provincies zullen bij de regeling worden betrokken. De regeling gaat per 1 juli 2016 in.

Uit cijfers van Opnieuw Thuis² blijkt dat veel gemeenten in Noord-Brabant erg achter lopen bij het huisvesten van statushouders. In de maand januari van dit jaar is voor geheel Noord-Brabant nog maar 68% van de taakstelling voor deze maand gerealiseerd. Twaalf Brabantse gemeenten hebben dit jaar nog helemaal geen statushouder een huurhuis kunnen aanbieden. Dit betekent dat, gegeven de aanhoudende toestroom van vluchtelingen uit notoir onveilige landen zoals Syrië, de opvangketen verstopt dreigt te raken en mensen onnodig lang in een opvanglocatie moeten verblijven.

Gelet op vorenstaande hebben wij vragen aan de Commissaris van de Koning als Rijksheer en aan het College van Gedeputeerde Staten. Wij respecteren het feit dat de Commissaris van de Koning op dit dossier als Rijksheer formeel alleen verantwoording verschuldigd is aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Doch gegeven de actualiteit van het onderwerp en het maatschappelijk belang dat ermee is gemoeid, hechten wij aan actuele informatie aangaande de opvang van vluchtelingen en de huisvesting van statushouders in onze provincie.

Aan de Commissaris van de Koning (als Rijksheer):

1. Hoeveel opvangplekken voor asielzoekers zijn er per 1 februari 2016 in Noord-Brabant ingericht, inclusief de extra taakstelling van 2.500 plekken uit het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom?
2. In hoeverre stroken de cijfers van de NOS over de extra opvangplekken met de realiteit?
3. Kunt u aangeven wat de reden is dat we in Noord-Brabant achterlopen bij de opvang van asielzoekers in het kader van de extra taakstelling?
4. Wat gaat u doen om er alsnog voor te zorgen dat de afspraken uit het bestuursakkoord door Brabantse gemeenten wordt gerealiseerd? Waarvan is het succes afhankelijk?
5. Provinciale Staten hebben eerder aangegeven te willen kiezen voor kleinschalige opvang van asielzoekers, zowel in de (crisis)noodopvang als in AZC's. Hoe draagt u er zorg voor dat opvang zo kleinschalig mogelijk wordt gerealiseerd? In hoeverre slaagt deze Brabantse

² <https://www.opnieuwthuis.nl/>

aanpak?

6. Bent u bereid om, zo mogelijk samen met andere provincies en gemeenten, bij het Rijk aan te dringen op meer financiële ruimte voor het COA zodat het voor deze organisatie ook rendabel is om kleinere opvanglocaties in te richten?

Aan het College van Gedeputeerde Staten:

7. Wat doet de provincie om de doorstroom van statushouders naar reguliere huisvesting te bevorderen en zo de opvangketen te ontlasten?
8. Hoe staat het met het ontwerp van de regeling die gemeenten moet stimuleren om huisvesting voor statushouders te realiseren? Kunt u aangeven hoe deze regeling eruit komt te zien?
9. Heeft de provincie, gegeven de opgelopen achterstanden bij veel gemeenten, al eerder interbestuurlijk toezicht overwogen om reguliere huisvesting voor statushouders te regelen? Waarom is daar tot op heden geen gebruik van gemaakt?
10. Overweegt u, zo ja op basis van welke afwegingscriteria, om in de huidige situatie wel interbestuurlijk toezicht toe te passen op die gemeenten die verzuimen voldoende reguliere huisvesting voor statushouders vrij te maken?
11. In welke mate betekent de enorme achterstand bij de huisvesting van statushouders dat er meer sociale huurwoningen in Brabant moeten worden gebouwd, ook met het oog op de woningbehoefte van reeds ingezetenen?
12. Parallel aan de opvang van vluchtelingen en huisvesting van statushouders verloopt het integratieproces: inburgering, scholing en toeleiding naar werk. Welke verantwoordelijkheid, rol en taakstelling ziet u op deze punten voor de provincie?
13. Kinderen van vluchtelingen met een status zijn evenzeer schoolplichtig. Heeft u er zicht op hoe de plaatsing van deze kinderen in de praktijk verloopt? In welke mate hebben scholen extra ondersteuning nodig, bijvoorbeeld in de vorm van noodlokalen? Welke rol kan de provincie daarbij spelen?
14. Heeft het College zicht op de wijze waarop de integratie van statushouders op de Brabantse arbeidsmarkt verloopt? Wat is de stand van zaken bij de diverse gemeenten op dit punt? Welke rol kan de provincie op dit punt spelen?
15. Ziet u het belang en bent u bereid om een omvattend Brabants akkoord te sluiten met gemeenten, woningcorporaties, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven over de huisvesting en integratie van statushouders om er zo voor te zorgen dat frustratie wordt vermeden en kansen worden benut?

Bij voorbaat dank voor de beantwoording van voorgaande vragen.

Met vriendelijke groet,

Namens de GroenLinks Statenfractie

Patricia Brunklaus, Hagar Roijackers, Sjo Smeets, Arno Uijlenhoet